

Neil Cross

**LUTHER
DE ROEPING**

1

John Luther, een forse man met een forse tred, steekt het parkeerterrein van het ziekenhuis over, dat glinstert in de avondlijke regen. Hij beent door de schuifdeuren de EHBO binnen, loopt naar de ontvangstbalie en toont de Filipijnse verpleegkundige zijn penning.

‘Ik ben op zoek naar Ian Reed.’

‘De politieagent?’ Ze kijkt even op haar monitor. ‘Die zit in kamer achttien. Helemaal aan de andere kant.’

Luther stapt gedecideerd door de wachtkamer en baant zich zig-zaggend een weg langs verpleegsters met rubberen muiltjes. Hij negeert het gekreun van de comazuipers, de gemolesteerde vrouwen, de types die zichzelf mutileren of zichzelf een overdosis toedienen.

Met een ruk trekt hij het zware gordijn voor kamer 18 opzij, en daar zit Ian Reed, zonder das, op de rand van het bed.

Reed is blond en mager, gespannen van aard. Het bloed op zijn witte overhemd is opgedroogd. Hij draagt een zachte, orthopedische halskraag.

‘Verdomme,’ zegt Luther terwijl hij de gordijnen dichttrekt.

‘Tja. Het ziet er erger uit dan het is.’

Reed heeft een paar hechtingen in zijn voorhoofd, een gescheurde gewrichtsband, gekneusde ribben. En ook een paar gekneusde nieren; hij zal wel een weekje of twee bloed plassen.

Luther pakt er een plastic stoel bij. ‘En je nek?’

‘Verrekt. Ze hielden me vast in een hoofdgreep, sleurden me de auto uit.’

‘Wie?’

‘Lee Kidman. Barry Tonga.’

Luther kent Lee Kidman wel; een bodybuilder, een uitsmijter, werkt voor een incassobureau. Doet een beetje in porno. De tweede naam komt Luther niet bekend voor.

‘Barry Tonga,’ vertelt Reed. ‘Uit Samoa. Kaalgeschoren kop, onder de tattoos. Beer van een vent. Doet wel eens aan kooigevechten.’

Luther begint te fluisteren. ‘En waarom hebben ze dit gedaan?’

‘Ken jij Julian Crouch? Vastgoedontwikkelaar. Beheerde vroeger een paar nachtclubs; de House of Vinyl, de Betamax, de Intersect. En een opnamestudio in Camden. Maar het gaat bergafwaarts met hem.’

‘Geldt dat niet voor al die gasten?’

Reed legt uit dat Crouch de eigenaar is van een halve straat in Shoreditch; zes rijtjeshuizen. Hij heeft een koper, een of andere Rus die de boel nog vóór de Olympische Spelen tot een fitnessclub wil ombouwen.

Crouch is een gigantische schuldenlast aan het aflossen. En hij ligt in scheiding. Hij zit te springen om een koper; maar van de zes rijtjeshuizen zijn er slechts vijf te koop.

‘Dus,’ reageert Luther. ‘Wie woont er in huis nummer zes?’

‘Een kerel die Bill Tanner heet. Een ouwe matroos.’

Luther kreunt omdat Reed altijd weer sentimenteel doet over oud-militairen. Het heeft hem eerder in de ellende gestort.

‘En nu?’ vraagt Luther. ‘Die Crouch probeert hem er nu onder dwang uit te krijgen?’

‘Ja.’

‘Dus waarom verhuist-ie dan niet gewoon?’

‘Omdat het zijn thús is, vriend. Hij huurt het al sinds 1972. Zijn vrouw is verdomme overleden in dat huis.’

Luther houdt zijn handen in de lucht. Oké, oké.

Reed somt een complete strategie van intimidaties op; dreigtelefontjes, opgeschoten hangjongeren die bij de oude baas hondenstront door de brievenbus duwen, zijn ruiten ingooien. Inbreken, de woonkamer onder de graffiti spuiten.

‘Heeft hij de politie gebeld?’

‘Weet je wat het is met Bill Tanner?’ zegt Reed. ‘Hij is een kranige ouwe vent. Hij heeft lef.’ Dit is het grootste compliment dat Reed kan

geven. ‘Hij maakt foto’s van die gasten, geeft ze als bewijs aan de politie. Hij is doodsbang, hij is een oude man die alleen woont en elke avond wordt lastiggevalen. Dus de politie komt, pakt die gasten op. Die zeggen geen woord over Crouch en staan voordat de zon opkomt weer buiten. De volgende dag, misschien een dag later, krijgt hij serieus bezoek. Van twee zware jongens.’

‘En dat zijn Kidman en Tonga zeker?’

Reed knikt.

Luther slaat zijn armen over elkaar en staart omhoog naar de tl-balk, die vanbinnen bespikkeld is met uitgedroogde karkasjes van vliegen. ‘En, wat heb je gedaan?’

‘Wat denk je? Ik heb Crouch opgezocht. Hem te verstaan gegeven dat-ie Bill Tanner met rust moet laten.’

Luther sluit zijn ogen.

‘Ach, kom op,’ zegt Reed. ‘Het is niet de eerste keer dat we zoiets doen.’

Luther haalt toegeeflijk zijn schouders op. ‘Wanneer was dit?’

‘Een paar dagen geleden. En vanavond kom ik thuis, wil ik net gaan parkeren, word ik opeens van achteren aangereden door een Mondeo. Voordat ik beseft wat er gebeurt, stappen er twee kerels uit die om mijn auto heen rennen, mij eruit sleuren en me beginnen te schoppen.’

Luther kijkt even naar de halskraag. ‘En dit gebeurt bij jou voor de deur? Voor je flat?’

‘Op mijn eigen stoep.’

‘Zeker weten dat het Kidman en Tonga waren?’

‘Ik weet dat het Tonga was, omdat hij de grootste klootzak is die ik ooit heb gezien. Plus die tattoos. En ik weet dat het Kidman was omdat, nou ja, ik ken hem. Ik heb al eerder met hem te maken gehad.’

‘Hoe bedoel je?’

‘Je komt hem gewoon vaak tegen. Hij staat altijd op scherp om iets te flikken.’

‘Heb je dit gemeld?’

‘Nee.’

‘Waarom niet?’

‘Ik kan niet bewijzen dat zij het waren. En zelfs dan nog... Nou en?’

Crouch stuurt gewoon een ander stel klootzakken om die arme oude Bill Tanner de duimschroeven aan te draaien. Bill geeft geen krimp. Uiteindelijk zullen ze hem hoe dan ook de dood injagen. Hij krijgt een hartaanval. Een beroerte. Zoiets. De arme ouwe stakker.

‘Maar er zijn betere manieren om dit aan te pakken,’ zegt Luther.

‘Die ouwe heeft zijn land gediend.’ Reed klemt zijn kaken op elkaar en verbijt zich even. ‘Hij was erbij, op D-Day. Hij is vijfentachtig, godbetert, heeft altijd geprobeerd het goed te doen en nu laat zijn land hem in de steek.’

‘Goed,’ reageert Luther. ‘Rustig maar. Wat wil je dat ik doe?’

‘Wip gewoon even bij hem binnen. Kijk of hij het goed maakt. Neem wat melk en een brood voor hem mee. Een paar blikken hondenvoer. Niet van die goedkope rommel, maar van die echte stukken vlees in gelei. Hij is dol op zijn hondje.’

‘Wat is dat toch met die ouwe lui?’ vraagt Luther zich af. ‘Ze vriezen nog liever dood dan dat ze hun huisdier goedkoop vreten geven.’

Als hij het kon zou Reed zijn schouders ophalen.

De moordenaar loopt door de verlaten nachtelijke straten: lanen met platanen, victoriaanse rijtjeshuizen, betonnen overheidsgebouwen, een gordel van buurtwinkels met verduisterde etalages. Bakstenen kerken met vervaagde, vertwijfeld vrolijke borden: *Het leven is kwetsbaar. Met gebed behandelen!*

De moordenaar is een gedrongen, gespierde man. Kort haar, keurig in een scheiding. Donkere jekker. Spijkerbroek. Een laptoprugtas.

De rugtas bevat geen laptop.

In Clayhill Street parkeert een Smart achteruit in een krap plekje. De bestuurder, een jonge Aziatische vrouw, stapt uit en haast zich met haar handtas stevig tegen zich aangedrukt naar haar deur. In het voorbijgaan valt haar oog op de moordenaar, maar ze ziet hem niet echt.

De moordenaar loopt door. Met superieure tred slaat hij Bridgeman Road in.

Vastberaden stapt hij over de door de vorst kromgetrokken stoep-tegels totdat hij bij nummer 23 aankomt.

Achter het roestige hek en de overwoekerde haag staat een mooie victoriaanse twee-onder-een-kapwoning.

De moordenaar duwt het hekje open. Het piept, maar hij stoort zich er niet aan; het piept vast elke nacht en elke dag.

Hij staat in het bestrate en door hoge heggen beschutte voortuintje. In een hoek staat een groene container.

In de schaduw van het huis blijft hij even staan. Het heeft iets kerkachtigs, in afwachting van wat komen gaat.

Hij beeldt zich in dat hij onder een hoge spoorbrug staat, waar een locomotief gierend overheen dendert, de brute kracht ervan. Dat is wat de moordenaar nu vanbinnen voelt: het gegil, gekletter en geden-der van een machtige machine.

Hij trekt de rubberhandschoenen aan die hij opgerold in een van zijn jaszakken heeft meegenomen. Daarna haalt hij uit de andere zak een buigtangetje tevoorschijn.

Hij loopt naar de zijkant van het huis. Zijn benen trillen. Hij kijkt omhoog langs de regenpijp naar de kleine vierkante afvoerbak waar wat gras omheen is gegroeid.

Hij gaat op zijn hurken zitten om de telefoondraad bij de grond door te knippen. Vervolgens stopt hij het tangetje terug in zijn zak en loopt hij terug naar de voordeur.

Uit zijn zak haalt hij een bos huissleutels.

Hij klemt zijn kaken opeen. Uiterst voorzichtig steekt hij de sleutel in het yaleslot en langzaam draait hij hem om. Terwijl hij met zijn schouder een duwtje geeft, gaat de deur met een klik open. Zachtjes, o zo zachtjes.

Als de kier breed genoeg is, glipt hij als rook naar binnen.

Aan de muur vlak bij de deur hangt een plastic toetsenpaneeltje. Een rood lampje knippert. De moordenaar negeert het en rept zich door een waas van de geur van de Lamberts: hun kleren, hun deodorant, hun parfum, hun schoonmaakmiddelen, hun lichamen, hun seks.

Hij betreedt de donkere woonkamer en zet zijn rugtas neer.

Hij schudt zijn jekker af, vouwt hem op en legt hem op de zitbank. Hij ritst de rugtas open en haalt er een paar plastic hoesjes uit, die hij over zijn schoenen trekt.

Vervolgens wurmt hij zich in een papieren overall. Hij trekt de elastische capuchon over zijn hoofd. Daar staat hij dan, in de witte papieren overall en met de dunne rubberen handschoenen aan.

Hij reikt in de rugtas en haalt er zijn gereedschappen uit: een taser, een rol zilverkleurige duct tape (waarvan een hoekje voor het gemak is omgerold), een scalpel, een tapijtmes.

Onder in de rugtas ligt een tot een worst opgerolde kleine fleecedeken met een satinetten zoom.

Hij legt de deken op de bank en kijkt ernaar: een fletse rechthoek.

De geest van de moordenaar zwelt op en lijkt zijn lichaam te verlaten. Hij zweeft nu boven zichzelf.

Hij slaat zichzelf gade terwijl hij de trap op loopt: zachtjes nu, heel zachtjes.

Hij mijdt de vijfde tree, glipt terug in zijn lichaam en wordt opgeslokt door de duisternis.

In de wachtkamer doodt Luther de tijd met het doorbladeren van een oud en beduimd nummer van het blad *Heat*.

In de verre hoek brult een zwerver met asgrijze dreadlocks naar God, of misschien dat hij zelf God is. Lastig te zeggen.

Rond kwart over drie in de morgen komt Reed trekkebenend aangelopen. Luther neemt zijn jas over en helpt hem door de deuren en de felverlichte hoofdingang naar buiten.

Ze steken het natte parkeerterrein over naar Luthers aftandse Volvo.

Luther rijdt Reed naar huis, een tweekamerappartement dat hij huurt op de bovenste verdieping in Kentish Town.

Het is een kale en rommelige flat, alsof het slechts een tijdelijk onderkomen is, wat klopt. Alle flats van Reed zijn tijdelijk.

Reed smacht naar een groot huis, een grote tuin met een trampoline, met een horde springende kinderen erop; zijn eigen kinderen, hun vriendjes en vriendinnetjes, hun neefjes, de kinderen van de buren.

Reed droomt van een sociaal leven, van publunches op zondag, van straatfeesten, waarbij hij met een grappig schort om de worstjes op een goed opgestookte barbecue omdraait. Hij droomt ervan te worden bewonderd door zijn kinderen, en op zijn beurt hen te bewonderen.

Met zijn achtendertig jaar is hij vier keer getrouwd geweest en kinderloos gebleven.

Hij geeft Luther een vaalgele map.

Luther leunt tegen de muur en bladert door de map; ziet arrestatiebevelen, portretfoto's, surveillancerapporten.

De bovenste vellen bevatten een nauwkeurige beschrijving van de jongeren die werden aangehouden, in voorarrest geplaatst en vrijgelaten voor het treiteren van Bill Tanner: gevoelloos tuig, Engels blank uitschot.

Onder de arrestatiebevelen vindt hij meer gedetailleerde rapporten over Lee Kidman, Barry Tonga en hun baas, Julian Crouch.

Luther laat de map in een plastic tasje glijden en kijkt op zijn horloge.

Het is al laat. Hij overweegt om naar huis te gaan. Maar wat zou dat voor nut hebben? Dan piekert hij over de doden en kan hij niet slapen, ligt hij als een bezetene te woelen in zijn bed.

Dus rijdt hij naar de woning van Crouch, een herenhuis dat uitkijkt over Highbury Fields.

Hij parkeert de auto en blijft achter het stuur zitten. Hij denkt na over wat hij Julian Crouch gaat aandoen en hoe hij ermee weg kan komen.

Uiteindelijk laat hij de kofferbak openspringen, waarna hij om de Volvo heen loopt en er een notenhouten steel van een pikhouweel uit pakt. Hij voelt het tevreden stemmende gewicht in zijn handen.

Hij stapt gedecideerd over Highbury Fields en wacht in de duisternis, met de steel van het pikhouweel stevig in zijn hand.

Iets na half vijf komt er een puntgave oude Jaguar aanrijden.

Julian Crouch stapt uit. Hij heeft weelderig krullend haar dat bovenop uitdunt. Suède jas, kleurig overhemd. Witte Adidas-schoenen.

Hij opent zijn voordeur en knipt de lampen aan, maar talmt op de drempel, van achteren beschenen door de kroonluchter. Als een prooidier bij een waterpoel snuift hij de lucht op. Hij weet dat er buiten iemand is die hem gadeslaat.

Hij trekt zijn wenkbrauwen op en sluit de deur; gepiep over marmeren tegels.

Uitademend staart Luther naar het huis.

Nog meer lichten springen aan.

Crouch verschijnt achter het raam van zijn slaapkamer. Als een getroebleerde koning kijkt hij vanuit zijn hoge burcht naar beneden,

turend in de duisternis. Dan trekt hij de gordijnen dicht en doet hij het licht uit.

Luther houdt de wacht. Zijn hart gaat als een bezetene tekeer.

Na lange tijd schiet er midden op de verlaten straat een vos voorbij. Luther hoort de snelle, korte tikjes van zijn poten op het asfalt.

Hij kijkt de vos na totdat die uit het zicht verdwijnt, en tot slot loopt hij terug naar zijn auto.

Hij wacht totdat de winterzon begint op te komen en de eerste joggers passeren. Dan rijdt hij naar huis.